

Spomini na dr. Frančiška Lampeta.

IV.

Pred seboj Te imam, dragi prijatelj — a le na papirju, le na sliki. Dobro je zadel fotograf Tvoje obličje, primeren Tvoji duši je izraz na njem, a Tvojega duha, Tvojega srca ni mogel pokazati s sliko. In vendar je bil Tvoj duh tako velik, Tvoje srce tako dobro! Zavest, da Te ni več med nami, da Te jaz nimam več, se ne more udomačiti v mojem srcu. Kdo bi bil to mislil! V najlepših letih, v zreli moški dobi, poln nadej in naklepov, si nas zapustil in se preselil k večni Resnici, katere si vedno iskal, katero si zdaj srečno našel. Kdo bi bil mislil! In vendar smo morali misliti vsi, ki smo Te poznali, da tako ne pojde dolgo. To delovanje, ta trud, te neprespane noči, to mrtvičenje samega sebe — Te je moralo pred časom končati. Duh je bil močan, neupogljiv, a telo je bilo človeško: moralo je zapasti smrti v dobi, ko bi Ti še največ mogel delovati, ko si z vso možatostjo mislil na velika dela, na velike naklepe, ki jih je zasnoval Tvoj podjetni duh. Meni so ostali spomini na Te, blagi spomini na blagega človeka, na vdanega prijatelja. Toda bodem li mogel vsa čuvstva spoštovanja in vdane hvaležnosti izliti na papir, ki je mrtev, izraziti v besedah, ki so le besede? Bodi kakorkoli! Nekaj vendar moram zapisati v spomin sebi in drugim, ki smo Te poznali! Drugi bodo iz Tvojih spisov brali Tvoje življenje: jaz se spominjam na Tebe iz občevanja s Teboj. Dober si mi bil,

„Dom in svet“ 1900, šte. 24

naklonjen od tedaj, ko sva se prvič do dobrega spoznala: ob času, ko sva skupaj sestavljala životopis nama obema dragega prijatelja, Jožefa Maška. Umrli je le-tá — bolje pogorel je — l. 1881. v „Ringteatru“ tisti za Dunaj tako usodni večer pred praznikom Marijinega brezmadežnega spočetja. Takrat je pač krvavelo marsikomu srce ob tako bridki zgodi, ob tako silni pogubi toliko življenj. Kot rojak pokojnemu Mašku in prijatelj njegov sem ga poznal jaz; Tebi je bil nekoč sošolec; in to je vaju družilo. Kar sva vedela o njem, sva sestavila, in „Slovenec“ je prinesel to delce v podlistku. Od tedaj sem Ti bil vdan, in Ti si hotel napraviti iz mene koristnega človeka. Zdaj se še spominjam bolj ali manj Tvojih dobrih opominov in prigovarjanj in hvaležen sem Ti zanje. Četudi ne veliko, nekaj si ž njimi dosegel...

Primerjali so že drugi spominopisci dr. Lampeta z marljivo čebelo, ki neutrudno dela, dela za druge. On je res delal, mnogo delal za svoje ljudstvo, katero je ljubil, kateremu je želel dobro. A ni ostal pri sami želji, kakor izvečine delajo mnogi, ki vpijejo in kriče za blagor ljudstva, ampak rajni Lampe je vsestransko izkušal svoje želje za narod dejansko oživitvoriti. Lahko rečem, da ni odložil iz rok dela noč in dan. Kolikokrat sem se sramoval samega sebe, ko sem bival v župnišču pri sv. Petru! Z okna pred mojimi vrati se je videlo na okno njegove sobe. Katero uro po noči sem šel mimo